

PODNIKÁNÍ | www.denik.cz/podnikani

Dva roky zásadní proměny kopřivnické Tatry. Přijde třeba nová generace Phoenixu

Již skoro tři desetiletí je pracovní osud konstruktéra Radomíra Smolky spojen s automobilkou Tatra Kopřivnice. Byl třeba u zrodu první generace Tatra Phoenix a nyní je ve světoznámé firmě šéfem výzkumu a vývoje.

RADEK PECÁK

Unikátní koncepce podvozku Tatra s centrální nosnou rourou slaví letos sto let. Budete s ní i nadále pokračovat?

Nepochybně ano. Už když vstupovali do firmy současní majitelé, řekli jsme si, že právě tatrovácká koncepce je důvodem toho, že Tatra ještě existuje. Navzdory tomu, že mnozí o ní říkali, že je dávno překonaná. Jsem dokonce přesvědčen, že jako v podstatě jediný z výrobců nákladních aut ze střední a východní Evropy Tatra přežila právě díky ní. Navíc, což říkám samozřejmě s nadsázkou, je naše koncepce v podstatě ještě v plenkách. Slaví sice sto let, protože ji pan Ledwinka uvedl v život v roce 1923, ale tuhé nápravy jsou tu tisíce let – od dob starověkých civilizací – a stále jsou používány, aniž by je kdokoli zpochybňoval.

Jak se postupně vyvíjela?

Jen za posledních třicet let se Ledwinkova koncepce posunula v oblasti nosnosti, výdrže, efektivity. Přešli jsme

na výhradně vzduchové pérování, máme verze s kotoučovými brzdami, nabízíme nápravy o šířce tři metry a tak dále.

Takže ji budou mít i připravované nové vozy?

Ano, to uvidíte již brzy. Nás letos a příští rok čeká zásadní obměna našeho produktového portfolia. Na našem tradičním tatrováckém podvozku představíme jak novou generaci vozidla Phoenix, tak novou generaci řady Tatra Force – obě označujeme přídomkem „2024“.

Pokračuje se na novém Phoenixu ve spolupráci s automobilkou DAF Trucks?

Ano, je to logická a velmi úspěšná spolupráce. Leccos si můžete dovést z faktu, že minulý rok v Hannoveru DAF představil novou řadu XD s novou kabinou, optimalizovanými motory a řadou dalších vylepšení. My navíc inovovat musíme kvůli nové legislativě, která začne platit od poloviny příštího roku a nařizuje řadu nových povinných prvků v oblasti bezpečnosti. Proto bude nad bezpečností řidiče i dalších účastníků silničního provozu bdít v novém Phoenixu řada elektronických vymožeností. Ve výbavě budou radary, systémy pro hlídání mrtvého úhlu, udržování vozu v jízdním pruhu. Navíc řidiči ocení i zlepšený výhled a nadprůměrný komfort.

RADOMÍR SMOLKA, šéf výzkumu a vývoje kopřivnické Tatry. Foto: Deník/Radek Pecák

A jaká bude další novinka?

Nová generace Tatra Force. Na stejném podvozku jako Phoenix s podstatně vylepšenou naší vlastní kabinou. I nadále ctíme ideu, že je robustní, nízká, odolná pro případ převrácení a havárie. Také tuto řadu doplníme o další varianty a verze. Je to pro nás určitý zlomový bod. Po čtyřiceti letech ukončíme výrobu Tatra 815 a jejich modernizačních derivátů. Ty varianty, které jsme nabízel s označením Terra, primárně ve verzi se čtyřdveřovou kabinou, v roce 2024 nahradí právě nová verze Force.

Už vloni jste oznámili, že se zabýváte také jinými typy pohonů, než jsou klasické naftové. Pokročili jste?

Sledujeme vývoj legislativy

a připravujeme několik funkčních vzorků vozidel s alternativními pohony. Já osobně stále věřím i v možnosti modifikace motorů na spalování vodíku, případně syntetických paliv, protože z pohledu základní konfigurace vozidel je to ta nejjednodušší záležitost.

Klasické bateriové vozy nepřipravujete?

Zásadním problémem bateriových vozů je prozatím infrastruktura. Ukazuje se, že pro výrobce není až takový problém vyrobit bateriové auto, ale připravit podmínky pro nabíjení velkého a těžkého nákladáku je velmi složité a drahé. Stejný nabíjecí výkon, jako mají nabíječky pro osobní auta, jsou totiž nedostatečné. Připravujeme tedy

vůz s vodíkovými palivovými články – je to sice z dnešního pohledu drahá varianta, ale výhodou je, že si tu tzv. elektrárnu vozíte stále s sebou. Vedle toho připravujeme i bateriové vozidlo s takzvaným range extenderem (prodlužovačem dojezdu – pozn. red.), zatím ve formě malého naftového motoru, což opět vyhovuje naší filozofii, že by mělo mít dojezd jako běžné současné auto. Tedy cca 700 kilometrů.

A ono zmiňované spalování vodíku zatím není ve hře?

Je, ale je to trošku vzdálenější budoucnost. Ve spolupráci s ČVUT máme rozjetý projekt, kdy chceme vodík spalovat v našem vzduchem chlazeném osmiválci. V zásadě tak vznětový motor

přebudováváme na zážehový. Je to zatím ve formě studií a testů na zkušebním jednoválcovém motoru, ale pokud by výsledky vypadaly nadějně, tak bychom to rozpracovávali dále.

Tak současně může váš klasický motor přežít i do budoucnosti?

I bez toho, aby potenciálně spaloval vodík či syntetické palivo, přežije ještě dlouho, a to zejména pro mimoevropské trhy a rovněž pro vojenské vozy.

Ale i tam budou postupně ve hře alternativní pohony, nebo se mýlím?

Nemýlíte, a proto připravujeme i hybridní vůz v paralelním uspořádání, který má výhodu spočívající v takzvaném tichém chodu. Takové vozidlo má díky přítomnosti elektromotoru posílený výkon – řidič může v případě potřeby razantně zrychlit a odjet do bezpečí, ale na druhou stranu může také po určitý čas jezdit bez hluku a bez termální stopy.

Kdy budete mít nějaké auto s alternativním pohonem připravené pro trh?

Nyní lze zhruba mluvit o roce 2025–26. Záleží na tom, zda o taková auta bude zájem. Auto s bateriovým elektrickým pohonem je teď 3x až 4x dražší než to se spalovacím motorem, s palivovými články je to ještě více.

Majitelka zámku Loučeň se občas mění v Bílou paní

JIRÍ MACEK

Osudová náhoda. Psal se rok 1998, nebylo jí ani třicet, a se svým dnes už bývalým manželem vyrazila z Prahy do Loučně u středoevropského Nymburka k přátelům na grilovačku. Padla řeč na místní zámek, který byl na prodej. Šli se tam podívat a byla to láska na první pohled. „Koupíme ho,“ špitli oba. Utekl rok a půl a Kateřině Šrámkové začal loučeňský zámek říkat „má paní“.

Byla úspěšnou daňovou poradkyní, řídila velkou advokátní kancelář. Po koupi zámku a zahájení rekonstrukce (2004) daňové poradenství tlumila, až s ním skončila úplně. Naplno začala žít zámekem.

Padesátka zaměstnanců, vloni 170 tisíc návštěvníků. Kromě zámku do areálu spadá zahrada, hotel, restaurace, konají se zde firemní akce, svatby, stánkový prodej. Oblíbený je Příběh vánočního stromečku. Za vším stojí mraky práce. Zámek byl při koupi v udržovaném stavu, ale pro dnešní potřeby nevyužitelný, bylo třeba změnit vnitřní dispozice, stavební

KATEŘINĚ ŠRÁMKOVĚ říká loučeňský zámek už skoro dvacet let „má paní“. Foto: archiv zámku Loučeň

konstrukce. To vše stálo peníze. „Starost o zámek stojí veliké úsilí, ale rozhodně se to vrací. Je za vámi vidět kus práce, spokojení návštěvníci. Zůstává po té dřině něco, co tu bude navěky. Jsem spokojená a šťastná. Tady a teď. To, že vše stojí velké peníze, rodné úspory, evropské dotace, úvěr, je jasné. Jedna věc jsou ale peníze, druhá vynaložené úsilí a energie, kterou si se zámekem vzájemně vracíme,“ říká zámecká paní.

Při pohledu do dětství Kateřina Šrámková spojitost

s historií nenachází. „Když jsme ale zrekonstruovali zámek otevírali, bylo to 7. 7. 2007, pořídila jsem si krásné šaty podle předlohy zdejší kněžny Marie von Taxis. V těch šatech se širokou sukni se jinak chodí, jinak se v nich sedí, než jsme my ženy zvyklé. A najednou jsem v těch šatech měla pocit, že tohle jsem už někdy zažila. Jen mě napadlo, že to nemohlo být v tomto životě. Kdo ví,“ usmívá se.

Denně řeší provozní záležitosti, je možné spatřit ji i

jako průvodkyni. „Prohlídky si ordinuji za odměnu. Já tady totiž někdy straším, vlastně provázím jako Bílá paní a moc si to užívám.“

„Celý areál je moje srdce, ale jsou místa, kde cítím energii více než jinde. Třeba v bývalém svatebním místě za mostem v parku cítím silnou, až tryskající energii. Oblíbený mám i kamenný labyrint. Já ale svůj zámek miluji na každém kroku. Silné okamžiky prožívám na konci prohlídky, kdy lidé tleskají. A pak mi život tady přináší krásné okamžiky, kterým říkám světelná pohoda. Dostává mě večerní příjezd do zámku, kdy je vše osvětleno. Silný okamžik, na který se každý rok těším, je, když zapadá slunce o letním slunovratu přesně za zámecskou branou a poslední paprsky osvětlují věž kostela. To mám husí kůži a uvědomuji si, jak tu šly dějiny.“

Kateřina Šrámková je také předsedkyní výkonné rady Asociace nestátních otevřených památek, založené v roce 2021. „Máme 27 členů, hlavní myšlenka je, aby si kompetentní orgány a instituce uvědomily, že tady jsou a aby bylo o nás slyšet,“ dodává Kateřina Šrámková.

Češi si mohou odečíst z daní přes 5 miliard za pomoc Ukrajině

ČR – V sedmi největších sbírkách už Češi přispěli téměř 5 miliardami korun na pomoc Ukrajině. Ať už jde o dary peněžní, hmotné, od jednotlivců, či od firem, lze si je odečíst od daňového základu. „Dary, které souvisí s konfliktem na Ukrajině, mají oproti jiným darům speciální režim, a to díky loňské mimořádné novele zákona o daních z příjmů, která byla letos v lednu prodloužena i na letošní rok.“

Běžně nelze odečíst dary humanitárním organizacím se sídlem mimo Evropskou unii, zde to možné je,“ vysvětlil Michal Větrovec, senior konzultant společnosti BDO.

Dárci si tedy mohou od svého daňového základu odečíst nejen příspěvky do sbírek českých humanitárních organizací působících na Ukrajině, ale nově také dary zaslané přímo ukrajinskému státu. **(vit, rs)**

ONDŘEJ ŠUCHMAN, manažer hypoték skupiny Komerční banky

Chcete si snížit náklady na bydlení? Pomůže úvěr

OTÁZKA: Jaké investice lze financovat Rychloúvěrem na udržitelné bydlení u Modré pyramidy?

Daniel Kusý, Ostrava

ODPOVĚĎ: Stavební spořitelna Modrá pyramida nabízí Rychloúvěr na udržitelné bydlení s úrokovou sazbou 6,49 procenta ročně. Může být využitý na nákup široké škály technologií snižujících náklady na bydlení. Jejich seznam se nachází na webu Modré pyramidy. Jde např. o fotovoltaické elektrárny, tepelná

čerpadla, kotle na biomasu, zateplení budovy nebo výměnu dveří a oken. Maximální výše půjčky je milion korun, s možným rozložením splátek až na dvacet let. Zajištění nemovitostí se nevyžaduje, zaplacené úroky si lze každý rok odečíst z daní. Podmínkou úvěru je, aby na ekologický účel směřovala alespoň polovina úvěru. Pro ilustraci, při částce 400 000 Kč a dvacetileté splatnosti bude příjemce platit měsíčně pouze 2995 Kč, což je částka, kterou při dobrém využití úvěru ušetří na výdajích za bydlení.